

KAMUNUN BİLGİLENDİRİLMESİ

BÖLÜM 1

1. İşletmecinin İsmi Ve Kuruluşun Tam Adresi:

İşletmeci: Nitromak Dnx Kimya Sanayii A.Ş.

Adres: Via Flat İş ve Yaşam Merkezi Beştepeler Mahallesi Nergis Sokak No: 7/2 Ofis:52 Yenimahalle, Ankara.

Kuruluş: Nitromak Dnx Kimya Sanayii A.Ş. Soma Şubesi

Adres: Adil Mahallesi Adil Sokak No: 40, Soma, Manisa.

2. Kamunun Dikkatine:

Kuruluşumuz, 02.03.2019 tarihli ve 30702 sayılı Resmî Gazetede yayınlanarak yürürlüğe giren, Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı tarafından, 4/7/2012 tarihli ve 2012/18/AB sayılı Konsey Direktifi dikkate alınarak Avrupa Birliği mevzuatına uyum çerçevesinde hazırlanmış Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik hükümlerine tabidir.

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmelik'in 7. maddesinde belirtilen bildirim, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından oluşturulan Entegre Çevre Bilgi Sistemi içerisindeki bildirim sistemi (BEKRA) kullanılarak yapılmıştır.

BEKRA Bildirimi çerçevesinde kuruluşumuz "Üst Seviyeli" kuruluş olarak belirlenmiştir.

Büyük Endüstriyel Kazaların Önlenmesi ve Etkilerinin Azaltılması Hakkında Yönetmeliğin 11. maddesi gereğince kuruluşumuz tarafından "Güvenlik Raporu" hazırlanmıştır.

3. Kuruluşumuzda Gerçekleştirilen Faaliyetler:

Kuruluşumuz, Manisa ili, Soma İlçesi Adilköy Nardüşen mevki, 345 nolu parselde kayıtlı 177.770 m² büyüklüğündeki arazi üzerinde 1988 yılında kurulmuştur.

Nitromak Dnx Kimya Sanayii A.Ş. Soma Şubesi olarak, 6551 sayılı Barut ve Patlayıcı Maddelerle Silah ve Teferruatı ve Av Malzemesinin İnhisardan Çıkarılması Hakkında Kanun'un 2. maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 14.8.1987 tarihinde kararlaştırılarak yürürlüğe konulan, 29.09.1987 R.G. tarihli, 19589 R.G. nolu ve 87/12028 Karar sayılı “Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthal, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük” hükümlerine göre sivil amaçlı ANFO, elektriksiz kapsül ve emülsiyon tipi patlayıcı madde imalatını ve bu imalat ürünleri ile birlikte diğer üretici firmalardan satın aldığı veya ithal ettiği patlayıcı maddeleri depolamakta, satışını ve nakliyesini yapmaktadır.

4. Kuruluşumuzda BEKRA Kapsamında Bulunan Maddeler ve Temel Zararlılık Özellikleri:

Tablo 1: BEKRA Kapsamında Bulunan Maddeler ve Temel Zararlılık Özellikleri

Maddenin Bilinen İsmi	12.12.2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete 'de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca Zararlılık Kategorileri	Temel Zararlılık Özellikleri
-----------------------	--	------------------------------

Amonyum Nitrat	Oksitleyici Katı 3 Cilt Tahrişi 2 Göz Tahrişi 2 Belirli Hedef Organ Toksisitesi (BHOT) Tekli Maruziyet 3	H272 – Yangını güçlendirebilir, oksitleyici. H315 – Cilt tahrişine yol açar. H319 – Ciddi göz tahrişine yol açar. H335 – Solunum yolu tahrişine yol açabilir.
Motorin	Alevlenir Sıvı 3 Aspirasyon Toksisitesi 1 Akut Toksisite 4 Cilt Tahrişi 4 Kanserojen Kategori 2 BHOT Tekrarlı Mrz. 2 Sucul Kronik 2	H226 – Alevlenir sıvı ve buhar. H304 – Solunum yoluna nüfuzu ve yutulması halinde öldürücüdür. H332 – Solunması halinde zararlıdır. H315 – Cilt tahrişine yol açar. H351 – Kansere yol açma şüphesi var. H373 – Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir. H411 – Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.
Şok Tüp	Patlayıcı Kısım 1.4	H204 – Yangın veya yansıtım zararı.
Elektrikli Kapsül	Patlayıcı Kısım 1.1	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı.
Elektriksiz Kapsül	Patlayıcı Kısım 1.1	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı.
NONELDET / N-DET Elektriksiz Kapsül	Patlayıcı Kısım 1.1 Akut Tok. 3 BHOT Tek Mrz. 1 BHOT Tekrar. Mrz.2	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı. H301 – Yutulması halinde toksiktir. H370 – Organlarda hasara yol açar. H373 – Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir.
ANFONİT	Patlayıcı Kısım 1.5 Göz Tahrişi 2	H205 – Yangında kütleli patlamaya yol açabilir. H319 – Ciddi göz tahrişine yol açar.

NOBELEX (N1100, 1200, 5000-8000)	Patlayıcı Kısım 1.5 Göz Tah. 2 Sucul Kronik 3	H205 – Yangında kütleli patlamaya yol açabilir. H319 – Ciddi göz tahrişine yol açar. H412 – Sucul ortamda uzun süre kalıcı, zararlı etki.
İnfilaklı Fital	Patlayıcı Kısım 1.1	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı.
Jelatinit Dinamit	Patlayıcı Kısım 1.1 Kans. 1B Akut Tok. 1 BHOT Tekrar. Mrz. 2 Üreme Sistemi Tok. 2 Mutajenik 2 Sucul Kronik 2	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı. H350 – Kansere yol açabilir. H330 – Solunması halinde öldürücüdür. H373 – Uzun süreli veya tekrarlı maruz kalma sonucu organlarda hasara yol açabilir. H361f – Üremeye zarar verme şüphesi var. H411 – Sucul ortamda uzun süre kalıcı, toksik etki.
Emniyetli Fital	Patlayıcı Kısım 1.4	H204 – Yangın veya yansıtım zararı.
POWERMITE MAX	Patlayıcı Kısım 1.1 Göz Tahrişi 2	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı. H319 – Ciddi göz tahrişine yol açar.
POWERMITE MAX	Patlayıcı Kısım 1.1 Göz Tahrişi 2	H201 – Patlayıcı; kütleli patlama zararı. H319 – Ciddi göz tahrişine yol açar.
Sodyum Perklorat	Oksitleyici Katı 1 Akut Tok. 4	H271 – Yangına veya patlamaya yol açabilir; güçlü oksitleyici. H302 – Yutulması halinde zararlıdır.
Sodyum Nitrat	Oksitleyici Katı 3 Göz Tahrişi 2	H272 – Yangını güçlendirebilir, oksitleyici. H319 – Ciddi göz tahrişine yol açar.
Sodyum Nitrit	Oksitleyici Katı 3 Akut Tok. 3 (Ağız) Sucul Akut 1	H272 – Yangını güçlendirebilir, oksitleyici. H301 – Yutulması halinde toksiktir. H400 – Sucul ortamda çok toksiktir.

Sıvılaştırılmış Doğal Gaz	Yanıcı Gaz 1 Sıvılaştırılmış Gaz Soğutulmuş Sıvılaştırılmış Gaz	H220 – Çok kolay alevlenir gaz. H280 – Basıncı gaz içerir; ısıtıldığında patlayabilir. H281 – Soğutulmuş gaz içerir; soğuktan yanma veya yaralanmalara yol açabilir.
------------------------------	---	---

5. Büyük Bir Kaza Olması Durumunda Yapılması Gerekenler:

Kuruluşumuzda, büyük kazalar gibi “Acil Durumlara” en kısa sürede müdahale etmek ve insana, ekipmanlara ve çevreye gelebilecek zararı en aza indirmek için takip edilecek prosedürler ve altyapı dahil acil durum hazırlığını tanımlayan “Acil Durum Müdahale Planı” oluşturulmuştur. Acil Durum Müdahale Ekibimiz bu planla ilgili tüm eğitimleri almış olup gereken yetkinliklere sahiptir.

Kuruluşumuzda çalışan tüm personelin acil durumdaki hareket tarzlarının ve tepkilerinin gözlemlenmesi, bunların değerlendirilmesi, ilgili prosedür ve planların doğru şekilde uygulanıp uygulanmadığının ve böylece mevcut sistem, alt yapı, plan, prosedür ve personelin zayıf ve güçlü yönlerinin tespit edilerek sistemdeki boşlukların giderilmesi ve sürekli iyileştirilmesi için yılda bir kez acil durum tatbikatları yapılmakta ve raporlanmaktadır.

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek büyük bir kazayı öğrendiğiniz andan itibaren aşağıdakileri takip edin.

Acil Durumdan Nasıl haberim olacak?

- Acil Durum alarmlarını ve sirenlerini duyuyorsanız
- Polis veya İtfaiye araçlarına ait sirenleri ve anonslarını duyuyorsanız
- Radyo ve televizyon kanallarından yapılan duyuruları alıyorsanız

Büyük Kaza Tehlikelerini nasıl tanımlayabilirim?

- Büyük bir patlama sesi ve/veya sarsıntısı duyarsanız veya hissederseniz

- Bulduğunuz binada pencere kırılmaları gibi yapısal hasarlar meydana gelirse
- (Özellikle kahverengi-turuncu ve/veya koyu siyah renkli) Duman ve/veya ateş görüyorsanız
- Yanık kokusu veya farklı keskin kokular alıyorsanız
- Gözlerde ve solunum yolunda tahriş vb. belirtiler başlarsa

Önce ne yapmam gerekiyor?

- Kaza yerinden uzak durun
- Kaza yerine gitmeyin
- Emniyetli ise çocukları eve getirin, dışarıda olmalarına izin vermeyin
- Engellilere ve yaşlılara yardım edin
- Yoldan geçenlere de yardım edin, gerekirse ve emniyetli ise korunmaları için bina içine davet edin
- Pencere ve kapıları kapatın
- Ev ve arabadaki (dış ortamdaki havayı içeri alıyorsa) klimayı ve havalandırmayı ve/veya pencereler ile kapıları kapatın
- (Özellikle kahverengi-turuncu ve/veya koyu siyah renkli) Duman ve/veya ateş görüyorsanız ağız ve burnunuzu ıslak bir havlu vb. kapatarak rüzgara karşı ve yüksek rakımlı yerlere gidin

Sonra ne yapacağım?

- Acil durum ve kurtarma hizmet birimlerinin talimatlarını izleyin
- Olası patlama riski nedeniyle açık alevden (sigara, ocağın yakılması vb.) kaçınin
- Televizyon veya radyodan, alandan uzaklaşmanız istenirse evden çıkın ve yüksek rakımda bulunan alanlara doğru ve rüzgâra karşı gidin, kaza yerinden uzaklaşın

Neyi yapmamalıyım?

- Kaza yerine gitmeyin
- Özellikle kahverengi-turuncu ve/veya koyu siyah renkli bulut veya dumanın olduğu yere ve/veya alçak yerlere, metro, alt geçit, tünel vb. yeraltı tesislerine gitmeyin

- Acil Durum Çağrı Merkezi telefonu numaralarını arayarak gereksiz sorgularla meşgul etmeyin
- İstenmeden evi terk etmeyin ve yürüyerek veya araç ile kaçmayın; kendinizi tehlikeye atmayın

BÖLÜM 2

1. Kuruluşumuzda Meydana Gelebilecek Büyük Kazalar Hakkında Genel Bilgi:

Kuruluşumuzda meydana gelebilecek, senaryo edilen büyük kazalar ile bunların kontrolüne ilişkin önlemler hakkındaki özet bilgi ile insan sağlığına ve çevreye olan potansiyel etkileri de dahil olmak üzere büyük kaza tehlikelerine ilişkin genel bilgi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2: Kaza Senaryoları, Potansiyel Etki ve Sonuçları, Önlemler

KAZA SENARYOSU	POTANSİYEL ETKİ VE KAZA SONUCU	KAZA SENARYOSU İLE İLGİLİ ÖNLEMLER
YANGIN YANGIN (devamı)	<ul style="list-style-type: none">• Yangın durumunda tesislerin çevresine rüzgâr yönündeki yerleşim yerlerine ulaşabilecek duman ve gazlar oluşur. Yanma gazları yanma ürünlerini; karbon dioksit, karbon monoksit, azot oksit (NOx) ve diğer toksik gazları, su buharını ve kurum içerir (YAYILIM maddesine bakın).• Ayrıca, tam yanma gerçekleşmediği durumlarda yangına dahil olan maddelerin gazları da bulunabilir.• İnsan sağlığı, mülkiyeti ve çevre üzerinde olumsuz etki oluşabilir.	<ul style="list-style-type: none">• Kuruluşumuzda büyük kazaların meydana gelmesini önlemek için risk değerlendirmeleri (PHA, HAZ-OP, BOW-TIE, IMESA FR vb.) yapılmıştır. Bu değerlendirmeler belirli periyotlarda gözden geçirilmekte ve gerekli ise güncellenmektedir. Bu değerlendirmelerde belirlenen önleyici ve azaltıcı önlemler belirlenmiş ve uygulanmaktadır.• 29.09.1987 R.G. tarihli, 19589 R.G. nolu ve 87/12028 Karar sayılı “Tekel Dışı

<p>YANGIN (devamı)</p>	<ul style="list-style-type: none">• Solunum problemlerine neden olan duman bulutları oluşabilir ve kül yağabilir.• Bitişik alanların aşırı ısınması başka yerlerde yakıtların tutuşmasına neden olabilir.• Yangına patlayıcı maddeler ve/veya amonyum nitrat gibi oksitleyici maddeler dahil olmuş ise patlama meydana gelebilir (PATLAMA maddesine bakın).	<p>Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin Üretimi, İthalı, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük” hükümlerine uygun olarak dizayn edilmiş tesislerde yine aynı tüzük hükümlerine uygun belirlenmiş emniyetli çalışma yönergelerine göre üretim, depolama ve taşıma faaliyetleri yapılmaktadır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Depolanan ve üretilen maddelerin Güvenlik Bilgi Formalarında belirtilen elleçleme, depolama ve bertaraf talimatları takip edilmektedir.• Kuruluşumuz ile çevredeki kamu alanları arasında belirli bir emniyet mesafesi tesis edilmiştir.• Kuruluşumuzda yangın algılama, alarm ve söndürme sistemleri mevcut olup periyodik olarak kontrolleri testleri yapılarak bu sistemlerin hazır ve çalışır durumda olmaları sağlanmaktadır.• Acil Durum Müdahale Planımız ve Acil Durum Müdahale Ekibimiz
----------------------------	---	--

		<p>oluşturulmuş olup tüm ekip üyelerine acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir.</p> <ul style="list-style-type: none">• Acil Durum Hizmet Birimleri ve basın için gerekli acil durum uyarısı yayınlanacaktır. Patlayıcı maddelerin ve/veya amonyum nitrat gibi oksitleyicilerin dahil olduğu yangınlara müdahale edilmeyecek ve tesisten her yöne en az 1 km (1000 metre) mesafedeki alan derhal tahliye edilecektir.
PATLAMA PATLAMA (devamı)	<ul style="list-style-type: none">• İnsan sağlığı ve çevredeki mülkte hasar meydana gelebilir.• Şok dalgasının etkisi insanları doğrudan veya dolaylı olarak etkileyebilir ve yapılara hasar verebilir.• Patlamadan dolayı çevreye parçalar fırlayabilir veya etkilenen başka bir yerde yangın başlatması mümkün olabilir (YANGIN maddesine bakın).• Patlama sonucu yanma tam gerçekleşmeyebilir ve NOx gibi solunum problemlerine neden olan toksik duman bulutları oluşabilir ve kül yağabilir (YAYILIM maddesine bakın).	<ul style="list-style-type: none">• Kuruluşumuzda büyük kazaların meydana gelmesini önlemek için risk değerlendirmeleri (PHA, HAZ-OP, BOW-TIE, IMESA FR vb.) yapılmıştır. Bu değerlendirmeler belirli periyotlarda gözden geçirilmekte ve gerekli ise güncellenmektedir. Bu değerlendirmelerde belirlenen önleyici ve azaltıcı önlemler belirlenmiş ve uygulanmaktadır.• 29.09.1987 R.G. tarihli, 19589 R.G. nolu ve 87/12028 Karar sayılı “Tekel Dışı Bırakılan Patlayıcı Maddelerle Av Malzemesi ve Benzerlerinin

PATLAMA (devamı)		<p>Üretimi, İthali, Taşınması, Saklanması, Depolanması, Satışı, Kullanılması, Yok Edilmesi, Denetlenmesi Usul ve Esaslarına İlişkin Tüzük” hükümlerine uygun olarak dizayn edilmiş tesislerde yine aynı tüzük hükümlerine uygun belirlenmiş emniyetli çalışma yönergelerine göre üretim, depolama ve taşıma faaliyetleri yapılmaktadır.</p> <ul style="list-style-type: none">• Depolanan ve üretilen maddelerin Güvenlik Bilgi Formalarında belirtilen elleçleme, depolama ve bertaraf talimatları takip edilmektedir.• Kuruluşumuz ile çevredeki kamu alanları arasında belirli bir emniyet mesafesi tesis edilmiştir.• Acil Durum Müdahale Planımız ve Acil Durum Müdahale Ekibimiz oluşturulmuş olup tüm ekip üyelerine acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir.• Acil Durum Hizmetleri ve basın için gerekli acil durum uyarısı yayınlanacaktır. <p>Patlayıcı maddelerin ve/veya amonyum nitrat gibi oksitleyicilerin dahil olduğu</p>
---------------------	--	---

		yangınlara müdahale edilmeyecek ve tesisten her yöne en az 1 km (1000 metre) mesafedeki alan derhal tahliye edilecektir.
YAYILIM	<ul style="list-style-type: none"> Yanma veya patlama olaylarında yanma çok iyi gerçekleşmediğinde karbon monoksit (CO) ve koyu kahve rengi-turuncu renkli azot oksitler (NOx) gibi toksik maddelerin atmosfere salınmasıyla ilgili etkiler, toksik bulutun konsantrasyonu ve maruz kalma süresine bağlı olarak insan sağlığına ani ölüm dahil ciddi şekilde zarar verebilir. CO solunmasında vücudun solunum sistemi bozulur ve boğulma sonucu ölüm meydana gelir. NOx gazı solunmasında ağız içinde, solunum yollarında ve akciğerlerde nitrik asit oluşumu ile ciddi doku hasarı ve ölüm meydana gelir. CO ve NOx gazları aşırı ısı ve basınç altında patlayabilir; NOx gazları yangınları oksijen sağlayarak şiddetlendirebilir. Çevre için tehlikeli maddeler tesis içerisindeki depolama ve aktarma tesisatındaki olası kaçaqlardan dolayı toprağa yayılarak çevresel kirliliğe sebep olabilir. 	<ul style="list-style-type: none"> Kuruluşumuzda büyük kazaların meydana gelmesini önlemek için risk değerlendirmeleri (PHA, HAZ-OP, BOW-TIE, IMESA FR vb.) yapılmıştır. Bu değerlendirmeler belirli periyotlarda gözden geçirilmekte ve gerekli ise güncellenmektedir. Bu değerlendirmelerde belirlenen önleyici ve azaltıcı önlemler belirlenmiş ve uygulanmaktadır. Kuruluşumuzda çevresel toprak kirliliğini engellemek için tank havuzları, izolasyon prosedürleri ve dökülme kitleri mevcuttur. Acil Durum Müdahale Planımız ve Acil Durum Müdahale Ekibimiz oluşturulmuş olup tüm ekip üyelerine acil durum müdahale ve yangın eğitimleri verilmiştir. Acil Hizmet Birimleri ve basın için gerekli acil durum
YAYILIM (devamı)		

		uyarısı yayınlanacaktır. Koyu kahve rengi-turuncu renkli NO _x ve CO gibi gazların rüzgâr ile yayıldığı alanlar derhal tahliye edilecektir.
--	--	---

2. Acil Hizmet Birimleri ile İletişim:

Kuruluşumuz, büyük kazalarla başa çıkmak ve bunların etkilerini en aza indirmek için özellikle acil hizmet birimleri ile irtibata geçmek ve tehlikeli maddelere müdahale yöntemleri hakkında bilgilendirme de dahil olmak üzere, tesisteki yeterli düzenlemeleri yapmıştır.

3. Acil Hizmet Birimleri ile Koordinasyon:

Kuruluşumuz, herhangi bir büyük kazaya müdahale için acil hizmet birimleriyle iş birliği yapmıştır ve yapacaktır.